

11 maart 2021, Pastoraal Congres

DE VOETWASSING

Mgr. Jan van Burgsteden sss

“Het Paasfeest was op handen. Jezus die wist dat zijn uur gekomen was om uit deze wereld over te gaan (Pasen betekent overgang) naar de Vader, en die de zijne in de wereld bemind had, gaf hun een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe (Joh. 13,1).

Op deze woorden volgt de voetwassing.

De evangelist Johannes schrijft deze zin vóórdát Jezus zich omgordt voor het wassen van de voeten van zijn leerlingen en vóór Hij zich voorbereidt op zijn Passie.

In de laatste momenten dat Hij leeft met de zijnen manifesteert Jezus op de hoogste mate en op de meest expliciete wijze de liefde die Hij van 't begin voedde voor hen.

“Na de zijnen die in de wereld waren bemind te hebben, beminde Hij hen tot het uiterste toe”.

De woorden “tot het uiterste” betekenen: tot de laatste adem van Zijn leven.

Maar in deze woorden: “beminde Hij hen tot het uiterste” is ook het idee van de volmaaktheid, tot in de perfectie. Dat wil zeggen: Hij beminde hen compleet (ten volle) totaal, met uiterste intensiteit, ten top.

De leerlingen van Jezus zullen op aarde blijven terwijl Jezus in zijn Heerlijkheid zal zijn.

Zij zullen zich alleen voelen, zullen vele beproevingen moeten overwinnen; juist voor die momenten wil Jezus dat zij zeker zijn van zijn liefde.

Nadat Hij de zijnen in de wereld bemind had, beminde Hij hen tot het uiterste toe”.

In deze zin voel je de manier van leven van Jezus: zijn manier van beminnen. Hij wast de voeten van zijn leerlingen. Zijn liefde breng Hem tot deze dienst, in die tijd gereserveerd voor de slaven.

Een slaaf: de persoon zonder rechten. Hij doet, gehoorzamend aan de gastheer, de diensten die de gastheer zelf niet doet. De nederigste diensten.

Vers 2: “Onder de maaltijd, toen de duivel reeds aan Judas Iskariot, de zoon van Simon, het plan had ingegeven om Hem over te leveren, stond Jezus van tafel op”.

Vers 3: In het bewustzijn dat de Vader Hem alles in handen had gegeven en dat Hij van God was uitgegaan legde Hij zijn bovenkleed af, nam een linnen doek en omgorde zich daarmee”.

Hiermee grijpt Jezus vooruit op zijn totale ontleding; afgesneden van zijn Vader en van de mensen (vgl. Fil. 2, 6 en 7).

Hier stelt Jezus een enorme teken (schokkend voor zijn leerlingen).

Zijn apostelen zijn zijn gasten.

Hij, de Gastheer, knielt neer voor hen, terwijl een leerling neerknielt voor zijn Heer en Meester: voor Jezus.

Jezus beschouwt zijn leerlingen als zijn meerderen; "Gij zijt mijn vrienden. Ik noem u geen dienaars meer (Joh. 15,15) want de dienaar weet niet wat zijn Heer doet".

Omgord met een witte linnendoek: teken dat Jezus de enig reine is, droogt Hij met deze witte doek de voeten af en draagt Jezus zijn leerlingen de zending op om zoals Hij dienaars van elkaar en van allen te zijn.

Vers 6: Zo kwam Hij bij Simon Petrus die Hem echter zei: "Heer, wilt Gij mij de voeten wassen?"

Vers 7: Jezus gaf hem ten antwoord "Wat ik doe begrijpt gij nu nog niet, maar later zult gij het inzien".

Wie is de grootste? "Als iemand de eerste, de grootste, wil zijn, zal hij de laatste van allen zijn en de dienaar van allen"(Markus 9,35).

Mt 20, 20-28 zegt het nog helderder: "Wie de eerste wil zijn, zal jullie slaaf zijn" (zoals Jezus een slaaf die jullie de voeten wast). Dit is de wijze van het gezag van nu af in het Rijk Gods.

Als wij dienaars zijn van elkaar zal Jezus onze dienaar zijn.

Wij volgen Jezus niet voor een beloning maar uit liefde, gezuiverde liefde, die niet een beloning zoekt.

Wij mogen niet vergeten dat wij niet geroepen zijn om perfecte organisatoren of leiders te zijn. Het komt er op aan volmaakt te zijn in de liefde.

En alle andere vormen van volmaaktheid komen dan wel.

Een nieuw gebod geef Ik u: gij moet elkaar liefhebben, zoals Ik u heb liefgehad, zo moet ook gij elkaar liefhebben. Hieruit zullen allen kunnen opmaken, dat gij mijn leerlingen zijt: als gij de liefde onder elkaar bewaart" (Joh. 13, 34-35).

Tot zover wat ook te horen is in [deze van tevoren opgenomen video](#).

Daar voegde mgr. J. van Burgsteden de volgende woorden aan toe:

"Als God renoveert": het thema van ons congres.

God zendt zijn Zoon naar de aarde. Hij moest in alles aan zijn broeders gelijk worden ...

"Het lijden waardoor Hij zelf beproefd werd stelt Hem in staat hulp te bieden aan allen die beproefd worden" (Hebr. 2,17-18).

"Hoewel Hij Gods Zoon was heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd"

(Hebr. 4,8): "Abba, Vader," zo bad Hij, "voor U is alles mogelijk; laat deze beker Mij voorbijgaan. Maar toch: niet wat Ik wil maar wat Gij wilt" (Marc. 14,36).

“Joden eisen wonderen, Grieken verlangen wijsheid. Maar wij verkondigen een gekruisigde Christus, voor Joden een aanstoot, voor heidenen een dwaasheid maar voor hen die geroepen zijn, Christus, Gods kracht en Gods wijsheid” (1Kor. 1,22-25).

“Als ik aan het kruis zal zijn omhoog geheven zal ik allen tot Mij trekken” (Joh. 12,32): de stichting van de Kerk op het kruis op het moment dat Jezus “de zijnen liefhad tot het uiterste”.

Dan vloeit ook uit zijn doorstoken zijde water en bloed: de initiatie sacramenten. Hierna geeft Hij alles aan de zijnen, aan de Kerk, tot het uiterste: Maria en de Heilige Geest. Waarom kennen wij zorgen, ziekte, lijden en dood en vullen wij aan wat aan het lijden van Jezus nog ontbreekt, zoals Paulus schrijft in zijn brief Kol. 1,24.

Jezus erkent ons als zijn broeders.

Hij verheft ons tot Zijn waardigheid.

Hij herkent zich in ons: tot lijden in staat door genade, Hij zet zijn lijden in ons voort.

En zoals Zijn lijden en beproevingen heil brengen en de wortels zijn van de groei en vruchten van de Kerk zo dragen ons lijden, zorgen, ziekte, beproevingen en dood als wortels bij aan het heil, de groei en de vruchten van de Kerk. Het is het sap van de boom van Zijn kruis.

Na de voetwassing:

Toen Jezus weer aan tafel was gegaan sprak Hij tot hen: “Begrijpt gij wat Ik u gedaan heb. Ik heb u een voorbeeld gegevens opdat ook gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb. Ik zeg u: een dienaar staat niet boven zijn heer en een gezant niet boven degene die hem gezonden heeft. Wanneer gij dit beseft, zalig zijt gij als gij ernaar handelt (Joh 13, 12-17).

Jezus toont nu nog twee daden van zijn liefde tot het uiterste: Hij reikt Judas een stuk brood aan in wijn gedoopt (Joh. 13,26b).

Met deze liefde toont Jezus aan Judas, zijn verrader, dat Hij zijn leven voor hem geeft.

Jezus zegt tegen Petrus: “Als gij je niet door Mij laat wassen kun je mijn deelgenoot niet zijn” (Joh 13,8b).

Jezus geeft hem Zijn Lichaam en Zijn Bloed ten teken dat Hij zijn leven geeft aan Petrus die Hem drie keer zal verloochenen.

Voor alle inleidingen, video's en achtergrondinformatie van het Pastoraal Congres *Als God ONS renoveert*, 11-13 maart 2021:

zie www.pastoraalcongres.nl en www.kcv-net.nl/meer/a/archief/pc